

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پرورش طیور

رشتهٔ امور دامی

گروه تحصیلی کشاورزی

زمینهٔ کشاورزی

شاخهٔ آموزش فنی و حرفه‌ای

شمارهٔ درس ۴۸۵۵

سنگی، محمدحسن	۶۳۶/۵
پرورش طیور/ مؤلفان: محمدحسن سنگی، عبدالرزاق متقالچی، فرهاد نصیری. - تهران:	پ ۸۷۱ س /
شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۵.	۱۳۹۵
۱۴۱ ص. :مصور. - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شمارهٔ درس ۴۸۵۵)	
متون درسی رشتهٔ امور دامی، گروه تحصیلی کشاورزی، زمینهٔ کشاورزی.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های	
درسی رشتهٔ امور دامی دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و	
پرورش.	
۱. مرغداری. الف. متقالچی، عبدالرزاق. ب. نصیری، فرهاد. ج. ایران. وزارت آموزش و	
پرورش. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. د. عنوان. ه. فروست.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتابهای درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : پرورش طیور - ۴۶۶/۴

مؤلفان : محمدحسن سنگی، عبدالرزاق متقالجی و فرهاد نصیری

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت : www.chap.sch.ir

صفحه‌آرا : صغری عابدی

طراح جلد : مریم کیوان

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروخش)

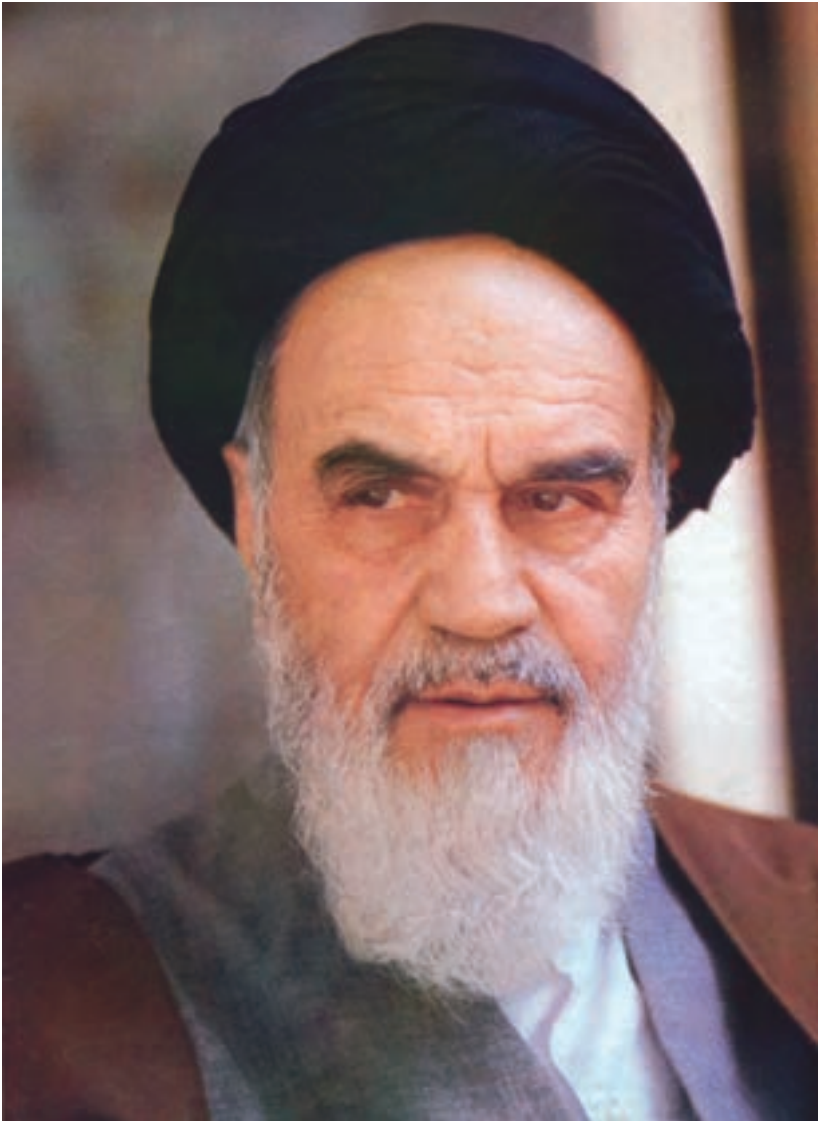
تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : نادر

سال انتشار : ۱۳۹۵

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۰۹۵-۵ ISBN 964-05-1095-5

اول باید اخلاصتان را قوی بکنید، ایمانتان را قوی بکنید، ... و این
اخلاص و ایمان، شما را تقویت می کند و روحیه شما را بالا می برد و نیروی
شما جوری می شود که هیچ قدرتی نمی تواند (با شما) مقابله کند.
امام خمینی (ره)

فهرست مطالب

مقدمه

هدف کلی

۱	فصل اوّل : نقش فرآورده‌های طیور در زندگی انسان
۴	فصل دوم : طبقه بندی طیور
۱۴	فصل سوم : مشخصات ظاهری طیور
۲۰	فصل چهارم : اصلاح نژاد طیور
۲۵	فصل پنجم : پرورش پرندگان اهلی
۴۲	فصل ششم : اصول کلی بهداشت طیور
۵۱	فصل هفتم : آماده‌سازی سالن‌های پرورش طیور
۵۹	فصل هشتم : روش‌های پرورش طیور (بستر - قفس)
۸۹	فصل نهم : تغذیه طیور
۱۰۱	فصل دهم : اصول جوجه‌کشی
۱۲۸	فصل یازدهم : بازاریابی گوشت و تخم مرغ
۱۳۷	واژه‌نامه
۱۴۰	فهرست منابع مأخذ

مقدمه

از زمانی که انسان پا به جهان هستی گذاشت تا حال که پیشرفت علم باعث تسخیر فضا شد یکی از حیاتی ترین مسأله حیاتی مسأله تغذیه بوده است؛ به طوری که ابتدا با شکار حیوانات وحشی بخشی از نیازهای غذایی انسان تأمین می شد. اما به مرور زمان و با افزایش جمعیت، بشر به ناچار برخی از حیوانات وحشی را اهلی و از آن ها جهت تغذیه استفاده کرده است. پیشرفت هر جامعه ای همیشه با چگونگی تغذیه افراد آن جامعه مورد سنجش قرار می گیرد. به عبارت دیگر پیشرفت اجتماعی و اقتصادی یک جامعه ارتباط مستقیم با سلامت فکر و جسم افراد آن جامعه دارد.

افراد هر جامعه که سرمایه نیروی انسانی آن را تشکیل می دهند هر چه سالم تر و از نظر فکر و استعداد قوی تر باشند، پیشرفت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن جامعه بهتر و سریع تر خواهد بود. بنابراین داشتن ملتی نیرومند و سالم از نظر جسم و فکر، مستلزم مصرف غذای کافی و کامل است که پروتئین یکی از مواد تشکیل دهنده آن است. ارزش پروتئین به خصوص نوع حیوانی آن بیشتر از سایر مواد غذایی در تغذیه انسان اهمیت دارد و باید گفت که تأثیر زیادی در سلامت جسم و روان فرد دارد. حال اگر پروتئین کافی به افراد جامعه نرسد، لطمات زیادی به سلامتی جسم و روان آن ها وارد می شود و در نتیجه باعث خواهد شد که جامعه آسیب ببیند و پیشرفت نکند. در میان موجودات مختلف که گوشت آن ها منبع تأمین پروتئین برای انسان محسوب می شوند طيور دارای اهمیت ویژه ای هستند، به طوری که قهرمان تولید پروتئین نامگذاری شده اند. در شرایط کشور ما به علت کمبود مراتع طبیعی مرغوب، پرورش دام به تنهایی نمی تواند کلیه نیازهای پروتئینی حیوانی جامعه را تأمین کند، از این رو پرورش طيور می تواند تا حد زیادی در تأمین پروتئین حیوانی نقش داشته باشد.

البته باید توجه داشت که پرورش طيور به صورت سنتی و در شرایط روستایی نمی تواند پاسخ گویی نیاز پروتئین مورد نظر باشد، اما با پرورش صنعتی طيور که در یک فضای محدود تعداد زیادی طيور را می توان پرورش داد گوشت و تخم مرغ تولیدی آن ها بخش قابل توجهی از پروتئین مورد نیاز انسان را می تواند تأمین کند.

هدف کلی

شناخت اصول پرورش طیور و کاربرد آنها.